

Tạo nền tảng bền vững cho nghề cá Ninh Bình

06:34 06/04/2026

Trước áp lực suy giảm nguồn lợi thủy sản, biến đổi khí hậu và yêu cầu hội nhập, Ninh Bình đang triển khai đồng bộ, quyết liệt nhiều giải pháp nhằm phát triển nghề cá bền vững. Từ nâng cao nhận thức, tái tạo nguồn lợi đến siết chặt quản lý đội tàu và đầu tư hạ tầng, địa phương từng bước xây dựng nền tảng lâu dài cho ngành thủy sản.

Cảng cá Ninh Cơ được cải tạo, nâng cấp giúp nâng cao năng lực khai thác của ngư dân

Nâng cao nhận thức, tái tạo nguồn lợi thủy sản

Một trong những giải pháp được tỉnh Ninh Bình đặc biệt chú trọng là đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao ý thức của người dân trong khai thác, đánh bắt thủy sản gắn với bảo vệ môi trường sinh thái.

Tác giả có dịp tham dự hoạt động thả cá giống nhân Ngày truyền thống ngành thủy sản (1/4) tại khu vực bến phà Tân Độ. Trong không khí trang nghiêm, tác giả chứng kiến hàng triệu con cá giống đã được thả xuống dòng sông, với sự tham gia của lãnh đạo tỉnh Ninh Bình, đại diện các sở, ngành, cùng đông đảo người dân, tăng ni, phật tử. Đây không chỉ là hoạt động mang ý nghĩa môi

trường mà còn lan tỏa thông điệp về trách nhiệm cộng đồng trong bảo vệ nguồn lợi thủy sản.

Thực tế cho thấy, hoạt động thả cá giống đã trở thành việc làm thường xuyên, được duy trì hằng năm tại Ninh Bình vào các dịp như Ngày truyền thống ngành Thủy sản, Ngày Môi trường thế giới (5/6), lễ Vu Lan, Phật đản... Từ năm 2025 đến nay, toàn tỉnh Ninh Bình đã thả hàng chục triệu con giống, chủ yếu là các loài cá bản địa như cá chép, cá trôi, cá chuối xuống các vùng nước tự nhiên.

Việc tái tạo nguồn lợi này không chỉ giúp phục hồi mật độ quần thể thủy sản mà còn góp phần quan trọng trong việc thiết lập lại cân bằng sinh thái, đảm bảo sự phát triển lâu dài của hệ sinh thái nước ngọt và ven biển.

Bên cạnh đó, tỉnh Ninh Bình cũng chú trọng phát triển các loài thủy sản bản địa có giá trị kinh tế cao như cá trầu tiến vua, cá lăng, cá bống bóp... gắn với xây dựng thương hiệu đặc sản địa phương. Đây là hướng đi mang tính chiến lược, vừa bảo tồn nguồn gen quý, vừa tạo ra sản phẩm đặc trưng phục vụ du lịch và thị trường.

Song song với đó, việc ứng dụng khoa học – công nghệ trong nuôi trồng thủy sản được khuyến khích mạnh mẽ. Nhiều mô hình nuôi cá theo hướng sinh học, sử dụng chế phẩm thay thế hóa chất đã và đang được nhân rộng, góp phần giảm thiểu ô nhiễm môi trường và nâng cao chất lượng sản phẩm.

Cảnh buôn bán tấp nập ở bến cá Giao Hải (xã Giao Phúc)

Nhận thức rõ vai trò của người dân trong bảo vệ nguồn lợi thủy sản, các cấp, ngành của tỉnh Ninh Bình đã tăng cường công tác tuyên truyền pháp luật, đặc biệt là Luật Thủy sản 2017 và các quy định mới liên quan đến chống khai thác IUU.

Từ năm 2025 đến nay, hàng chục nghìn tờ rơi, sổ tay hướng dẫn đã được phát đến tận tay ngư dân. Các nội dung tuyên truyền tập trung vào việc khai thác đúng quy định, đảm bảo an toàn thực phẩm, bảo vệ môi trường và đặc biệt là không tham gia khai thác bất hợp pháp, không báo cáo, không theo quy định (IUU).

Ngoài ra, hàng nghìn lượt người dân đã được tham gia các lớp tập huấn về nuôi trồng, khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản. Các chương trình hỗ trợ kỹ thuật như cấp bộ test kiểm tra môi trường nước hay tập huấn sản xuất giống cũng góp phần nâng cao năng lực sản xuất cho người dân.

Những nỗ lực này đã từng bước thay đổi nhận thức, hành vi của ngư dân, chuyển từ khai thác tự phát sang khai thác có trách nhiệm, góp phần bảo vệ nguồn lợi thủy sản bền vững.

Ấu Quần Vinh 1, xã Rạng, tỉnh Ninh Bình

Siết chặt quản lý đội tàu, quyết liệt chống khai thác IUU

Song hành với công tác tuyên truyền, tỉnh Ninh Bình đã tăng cường quản lý chặt chẽ đội tàu cá, coi đây là giải pháp then chốt trong chống khai thác IUU.

Hiện toàn tỉnh Ninh Bình có 1.860 tàu cá với hơn 5.700 lao động trực tiếp khai thác. Trong đó, gần như toàn bộ tàu có chiều dài từ 15m trở lên đã lắp đặt thiết bị giám sát hành trình (VMS), đạt tỷ lệ trên 99%. Công tác đăng ký, cấp phép, quản lý tàu cá được thực hiện nghiêm túc, đảm bảo tuân thủ quy định.

Đặc biệt, tỉnh Ninh Bình đã công khai danh sách các tàu không đủ điều kiện hoạt động và tổ chức giám sát chặt chẽ tại các khu neo đậu, ngăn chặn từ sớm các hành vi vi phạm. Đây được xem là giải pháp hiệu quả trong việc “quản lý từ trong bờ”.

Công tác kiểm tra, xử lý vi phạm cũng được thực hiện quyết liệt. Từ đầu năm 2024 đến nay, hàng trăm trường hợp vi phạm đã bị xử phạt với tổng số tiền lên tới hàng chục tỷ đồng, trong đó vi phạm liên quan đến thiết bị giám sát hành trình chiếm tỷ lệ lớn.

Đáng ghi nhận, đến nay tỉnh chưa phát hiện trường hợp tàu cá hay ngư dân vi phạm khai thác trái phép ở vùng biển nước ngoài. Điều này thể hiện rõ hiệu quả của các biện pháp quản lý và ý thức chấp hành của người dân.

Bên cạnh các giải pháp về quản lý và tuyên truyền, tỉnh Ninh Bình cũng đặc biệt quan tâm đầu tư hạ tầng nghề cá – yếu tố then chốt để nâng cao hiệu quả sản xuất và đảm bảo an toàn cho ngư dân.

Ngư dân xã Rạng Đông được mùa cá trống

Hiện Ninh Bình có 2 cảng cá quan trọng là Cảng cá Ninh Cơ (loại 1) và Cảng cá Thành Vui (loại 3). Trong đó, Cảng cá Ninh Cơ được đầu tư nâng cấp với quy mô hiện đại, diện tích hơn 100.000 m², có khả năng tiếp nhận hàng trăm tàu cá công suất lớn.

Việc hoàn thiện hệ thống cảng cá không chỉ giúp ngư dân thuận lợi trong việc ra vào, neo đậu mà còn nâng cao năng lực bốc dỡ, bảo quản và tiêu thụ sản phẩm. Đồng thời, đây cũng là nơi thực hiện xác nhận nguồn gốc thủy sản – yếu tố quan trọng trong xuất khẩu.

Đáng chú ý, hệ thống truy xuất nguồn gốc điện tử (eCDT) đã được triển khai rộng rãi, góp phần minh bạch hóa hoạt động khai thác, đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế. Trong năm 2025, lượng tàu ra vào cảng đạt hàng nghìn lượt, sản lượng thủy sản qua cảng vượt xa kế hoạch đề ra, cho thấy hiệu quả rõ rệt từ việc đầu tư hạ tầng.

Với những giải pháp đồng bộ và quyết liệt, tỉnh Ninh Bình đang từng bước xây dựng một ngành thủy sản phát triển theo hướng bền vững, có trách nhiệm và hiện đại.

Không chỉ dừng lại ở việc nâng cao sản lượng, tỉnh Ninh Bình còn chú trọng đến chất lượng, giá trị gia tăng và bảo vệ môi trường sinh thái. Việc tuân thủ các quy định về chống khai thác IUU cũng là bước đi quan trọng nhằm góp phần cùng cả nước gỡ “thẻ vàng” của Ủy ban châu Âu đối với thủy sản Việt Nam.

Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản - Kiểm ngư tỉnh Ninh Bình, Hoàng Mạnh Hà: “Công tác quản lý tàu cá của Ninh Bình được thực hiện chặt chẽ, đảm bảo tàu cá phát triển đúng định hướng và hạn ngạch giấy phép khai thác thủy sản. Những năm gần đây, trên địa bàn tàu cá vùng khơi xa có xu hướng tăng, góp phần tăng năng suất, hiệu quả khai thác, phát triển nghề cá theo hướng bền vững, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương”.

Hoa Xuân